

Program för jämställdhet

Dokumenttyp Program	Dokument-ID Dnr.	Datum för beslut [Datum för beslut]	Version 1.0
Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Kommunlednings- förvaltningen	Ansvarig för uppföljning Jämställdhetsutvecklaren	Reviderad
Dokumentet gäller			

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Definition.....	3
2	Struktur för jämställdhetsarbetet.....	3
2.1	Nationellt.....	3
2.2	Regionalt.....	4
2.3	Kramfors kommun	4
2.3.1	Jämställdhet ur ett invånarperspektiv	4
2.3.2	Jämställdhet ur ett arbetsgivarperspektiv.....	5
3	Ansvar och resurser för jämställdhetsarbetet.....	5
3.1	Framgångsfaktorer i Kramfors kommuns jämställdhetsarbete.....	5
3.1.1	Jämställdhetsintegrering.....	5
3.1.2	Jämställdhetsperspektiv	5
3.1.3	Ledningsstyrkt arbete	5
3.1.4	Kunskapsbaserat arbete.....	6
4	Program för jämställdhet	6
4.1	En jämn fördelning av makt och inflytande.....	6
4.1.1	Områdesbeskrivning.....	6
4.2	Ekonomisk jämställdhet.....	7
4.2.1	Områdesbeskrivning.....	7
4.3	Jämställd utbildning	8
4.3.1	Områdesbeskrivning.....	8
4.4	Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.....	9
4.4.1	Områdesbeskrivning.....	9
4.5	Jämställd hälsa.....	10
4.5.1	Områdesbeskrivning.....	10
4.6	Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.....	11
4.6.1	Områdesbeskrivning.....	11
5	Samverkande dokument och parter	11
6	Uppföljning.....	12
7	Begrepp inom jämställdhetsområdet	12

1 Inledning

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla områden. Alla människor ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina egna visioner och drömmar och inte styras eller begränsas av stereotypa föreställningar om hur kvinnor och män ska vara.

Kön spelar roll och det är viktigt att vi i den kommunala verksamheten analyserar våra verksamheter utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att kunna erbjuda kommunens invånare en jämställd service. Det handlar helt enkelt om att medvetengöra livsvillkoren för flickor och pojkar, kvinnor och män i Kramfors kommun.

Kramfors kommun ska vara en pådrivande kraft i jämställdhetsarbetet och ett första steg har tagits genom den politiska viljeinriktning som antogs 2016. Viljeinriktningen identifierar tre prioriterade områden: jämställdhet, kultur och hållbarhet. Kramfors kommun har genom den politiska viljeinriktningen förutsättningar att förverkliga ett långsiktigt, effektivt och hållbart jämställdhetsarbete.

Syftet med programmet för jämställdhet är att konkretisera vilka verksamhetsområden och strategier som kommunen ska prioritera för att Kramfors kommun ska bli Sveriges mest jämställda kommun. För att nå dit behöver vi öka förståelsen för och medvetenheten av att jämställdhet är en avgörande faktor för ett modernt och progressivt Kramfors.

1.1 Definition

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden. Målet med jämställdhet är att det inte ska råda någon form av diskriminering på grund av kön i samhället. Att kvinnor och män ska ses som individer som har rätt till likvärdig utveckling utifrån sina egna förutsättningar och ambitioner. Jämställdhet är en mänsklig rättighet och ytterst en demokrati- och rättvisefråga som berör hela samhället.

2 Struktur för jämställdhetsarbetet

2.1 Nationellt

Jämställdhetsmyndigheten (JäMy) har det övergripande ansvaret för det nationella jämställdhetsarbetet med uppgift att bidra till en strategisk och sammanhållen styrning och ett hållbart och effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken. Myndighetens huvudområden är att svara för uppföljning, analys, samordning och stöd inom jämställdhetsområdet.

Arbetet utgår från målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utifrån det övergripande målet finns följande sex delmål:

En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.

Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.

Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

2.2 Regionalt

Länsstyrelsen Västernorrland är den regionala funktion som ansvarar för att initiera, samordna, stödja och följa upp jämställdhetsarbetet på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen ansvarar även för nätverk inom jämställdhet och våld i nära relation som omfattar både kommunal verksamhet, statliga myndigheter, bolag och organisationer.

2.3 Kramfors kommun

Jämställdhetsarbetet i Kramfors kommun är indelat i två delar, vilka är invånarperspektivet och arbetsgivarperspektivet.

2.3.1 Jämställdhet ur ett invånarperspektiv

Jämställdhetsarbete utifrån ett invånarperspektiv handlar om att integrera jämställdhet i verksamheternas arbete gentemot brukare, elever och invånare i kommunen. Sammantaget kan sägas att det stöd och den service som kommuner erbjuder ska vara jämställd. Arbetet utgår från de nationella jämställdhetspolitiska målen.

2.3.2 Jämställdhet ur ett arbetsgivarperspektiv

Jämställdhetsarbete utifrån ett arbetsgivarperspektiv handlar om kommunens interna arbete på arbetsplatsen. Arbetet utgår i huvudsak ifrån diskrimineringslagen och de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

3 Ansvar och resurser för jämställdhetsarbetet

Programmen för jämställdhet, kultur och hållbarhet är styrande dokument för kommunens alla verksamheter och bolag. Det innebär att kommunens verksamheter ska utgå från programmen vid verksamhetsplanering och budgetarbetet. Att avsätta resurser för jämställdhet är en investering som bidrar till att Kramfors kommun blir en attraktiv, modern och medveten kommun som tar tillvara på hela befolkningen.

Kommunfullmäktiges och nämndernas ansvar är att prioritera och avsätta resurser för aktiviteter och insatser. Ansvar för förverkligande och genomförande av programmets innehåll åligger varje förvaltning. Jämställdhetsutvecklarens uppdrag är att stötta förvaltningarna och vägleda arbetet i programmets riktning. Följaktligen kan jämställdhetsutvecklaren ta initiativ till aktiviteter, men det är nämnderna som beslutar vilka aktiviteter som ska genomföras. Aktiviteter inom jämställdhet, kultur och hållbarhet ska finnas med i förvaltningarnas verksamhetsplaner.

3.1 Framgångsfaktorer i Kramfors kommuns jämställdhetsarbete

3.1.1 Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering är den strategi och metod som ska genomsyra kommunens jämställdhetsarbete. Jämställdhetsintegrering innebär att en organisations alla nivåer, både horisontellt och vertikalt, ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv samt att jämställdhetsfrågor inte behandlas separat utan är en självklar del i allt arbete.

3.1.2 Jämställdhetsperspektiv

Varje fråga som berör kvinnor och män ska analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Det innebär att analysera vilka konsekvenser olika förslag och beslut har för kvinnor respektive män. Med ett jämställdhetsperspektiv på alla beslut kan könsfördelningen av makt och resurser synliggöras och fördelas.

3.1.3 Ledningsstyrkt arbete

Ett professionellt förändringsarbete för jämställdhet behöver vara ledningsstyrkt. Det är ledningen som ska ta de strategiska besluten och sätta mål för jämställdhetsarbetet. Alla människor i Kramfors kommun kan och behöver bidra för att det ska vara möjligt att nå jämställdhet.

3.1.4 Kunskapsbaserat arbete

Kunskap är en central del av jämställdhetsarbetet i Kramfors kommun och ökar insikten i vad olika beslut får för konsekvenser för kvinnor respektive män. Individer och organisationer utvecklas då både kvinnors och mäns kunskaper om jämställdhet ökar.

Kvinnors och mäns livsvillkor och levnadsförhållanden kan synliggöras genom könsuppdelad statistik. Fakta och könsuppdelad statistik utgör en bra början, men för att underlaget ska bli ett verktyg för jämställdhet behövs en djupare genusanalys. När statistiken visar att kvinnors och mäns situationer skiljer sig åt måste orsakerna till detta analyseras och åtgärdas.

4 Program för jämställdhet

De prioriterade områdena som nedan kommer att presenteras utgår från de sex jämställdhetspolitiska målen. Varje mål inleds med en kortfattad beskrivning av det område som målet omfattar, därefter följer exempel på strategier som ska förverkliga ett jämställt Kramfors.

4.1 En jämn fördelning av makt och inflytande

4.1.1 Områdesbeskrivning

Den demokratiska idén bygger på att invånare erkänns lika värde och kapacitet att fatta beslut om sin egen och samhällets utveckling. En jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män är därför en förutsättning för demokratin. För samhällets del innebär jämställdhet bättre beslutsunderlag genom att ta tillvara den bredd av kunskaper och erfarenheter som kvinnor och män har.

Kommunen som organisation har en stor påverkan på hur jämställdhet kan förverkligas i vardagen såsom i skolan, vården, omsorgen och andra kommunalt drivna verksamheter. Kramfors kommun som organisation är kommunens största arbetsgivare och utgör den största arenan för politisk representation i närsamhället.

Strategi: Grundläggande förståelse om makt och genus

För att kunna skapa jämställdhet behöver både förtroendevalda och medarbetare ha kunskap om jämställdhet. Kunskap och medvetenhet om jämställdhet förankrad till det egna verksamhetsområdet ska vara en given kompetens inom Kramfors kommunorganisation. Kramfors kommun ska vara en förebild i det jämställdhetsarbete som erbjuds invånarna, framförallt inom kommunens kärnområden – vård, skola och omsorg.

*Bristande
jämställdhet är
ett demokratiskt
underskott.*

Kommunens externa och interna kommunikation ska vara inkluderande och väl förankrad i en medvetenhet om jämställdhet mellan kvinnor och män. En normkritisk kommunikation är ett led i kommunens officiella ställningstagande om att aktivt arbeta för en jämställd och jämlik kommun.

4.2 Ekonomisk jämställdhet

4.2.1 Områdesbeskrivning

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om arbete som ger självständighet livet ut. Utgångspunkten är de ekonomiska villkor som kvinnor och män har som individer.

Målet om ekonomisk jämställdhet omfattar rätten till heltid, en utbyggd barn- och äldreomsorg, och en välfungerande välfärdssektor. En bra arbetsmiljö med goda arbetsvillkor inom kvinnodominerade arbetsplatser är ytterligare en viktig pusselbit i målet att nå ekonomisk jämställdhet.

Kvinnors ekonomiska beroende av män ses som centralt för kvinnors underordnade position i familjen och i samhället i stort. Egen inkomst ökar kvinnors möjligheter att göra sin röst hörd i familjen och att lämna förhållandet om det inte är tillfredsställande.

Strategi: Ett hållbart arbetsliv

Kommunen som organisation är kommunens största arbetsgivare. I kraft av vår storlek och dominans på arbetsmarknaden ska kommunen tydligt profileras som en jämställd och inkluderande arbetsplats.

Medvetenheten och kompetens inom jämställdhetsområdet ska finnas i såväl kommunledningen som hos chefer i alla led. Insatserna bör koncentreras till kvinnors villkor och utvecklingsmöjligheter inom kommunen. Psykisk och psykosocial arbetsmiljö och karriärmöjligheter för både kvinnor och män inom kommunens alla verksamhetsområden bör särskilt uppmärksammas. Kommunen som arbetsgivare ska vara föregångare i jämställdhetsarbetet som levererar nya idéer och lösningar.

Strategi: Kvinnors företagande

Kvinnors företagande är en outnyttjad tillväxtpotential som bidrar till personlig utveckling och fler arbetstillfällen i kommunen. Kramfors kommun bör därför särskilt främja kvinnors företagande för att öka kommunens möjligheter till ökad konkurrenskraft och hållbar ekonomisk tillväxt.

Som arbetsgivare ska Kramfors kommun vara föregångare i jämställdhetsarbetet som levererar nya idéer och lösningar.

4.3 Jämställd utbildning

4.3.1 Områdesbeskrivning

Jämställd utbildning handlar om att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning. En jämställd utbildning är en förutsättning för att kvinnor och män ska kunna nå ökad ekonomisk självständighet, för individens möjligheter till makt och inflytande i samhället samt för den personliga utvecklingen.

Bristen på jämställdhet inom utbildningsområdet består av en tydlig könssegregation inom såväl gymnasieskolan, yrkesutbildningar som högskola och universitet. Resultaten i skolan är ytterligare en måttstock på att skolan inte är jämställd. Flickor har länge presterat bättre än pojkar, samtidigt som de är mer stressade och mår sämre.

Förskolans verksamhet ska särskilt prioriteras i Kramfors kommuns jämställdhetsarbete. Förskolan har en unik möjlighet att vara en del av formandet av nya individer som inte styrs av stereotypa och snäva könsroller.

Strategi: Utmana könsstereotypa föreställningar om kön

Att arbeta med att bryta normer kring maskulinitet och feminitet har stora samhällsvinster. Att ungdomar reflekterar över vilka begränsningar som ryms inom det som kallas manligt och kvinnligt kan göra att valmöjligheten för den enskilda individen ökar. Det finns många som redan utmanar begränsande normer för maskulinitet och feminitet och gör andra val än de förväntade men de behöver bli fler. Vi behöver förändra destruktiva och begränsande normer för maskulinitet och feminitet.

Normkritik har påverkan inom ett flertal livsområden såsom; en ökad rörlighet på arbetsmarknaden, våldsförebyggande (fysiskt, psykiskt och sexualiserat våld), skolresultat samt psykisk ohälsa.

I Kramfors kommun ska alla personer som har kontakt med barn och ungdomar ha kompetens om jämställdhet och besitta en medvetenhet om hur vi i sociala sammanhang skapar och återskapar traditionella uppfattningar om manligt och kvinnligt. Ett strategiskt och långsiktigt arbete med dessa frågor ska ske från den verksamhet som bedrivs inom förskolan hela vägen upp till gymnasieskolan.

Strategi: Bryta könstypiska utbildnings- och yrkesval

Förskolan, grundskolan och studie- och yrkesvägledningen är viktiga aktörer i arbetet med att bryta könstypiska utbildnings- och studieval. Kramfors kommun ska erbjuda barn och ungdomar en förskola, skola och fritid som är fri och medvetet ifrågasätter begränsande föreställningar om kön. Pojkars identitetsskapande och manliga ideal bör särskilt uppmärksammas.

Att ungdomar reflekterar över vilka begränsningar som ryms inom det som kallas manligt och kvinnligt kan göra att valmöjligheten för den enskilda individen ökar.

Strategi: Höja elevers studieresultat med ansats i ett intersektionellt perspektiv

Kramfors kommun ska erbjuda alla barn och ungdomar en utbildning som ska ge dem de allra bästa förutsättningarna för att nå sina drömmar. Kön, social- och ekonomisk bakgrund eller födelseland ska inte påverka.

Insatser ska bygga på kunskap och inte på skeva föreställningar eller förväntningar om vad flickor och pojkar är eller bör vara. För att förstå skillnaderna mellan olika elever och deras prestationer måste en intersektionell analys göras där kön, etnicitet och social bakgrund är faktorer som påverkar, detta för att kunna erbjuda alla elever en jämställd och jämlik skola.

För att förstå skillnaderna mellan olika elever och deras prestationer är en intersektionell analys ett verktyg som tar hänsyn till faktorer som kön, etnicitet och social bakgrund.

4.4 Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

4.4.1 Områdesbeskrivning

En viktig pusselbit i att uppnå jämställdhet och välfärd för alla i ett samhälle är möjligheten att förena betalt arbete med att ha en familj och att vårda och måna om relationer med närstående.

Kvinnor och män arbetar i genomsnitt lika många timmar per dygn, men män ägnar mer tid åt förvärvsarbete medan kvinnor ägnar mer tid åt hemarbete. En hög arbetsbelastning av obetalt och betalt arbete hänger samman med en ökad risk för sjukfrånvaro. Allra störst risk för sjukskrivning har de kvinnor vars partner inte använder föräldraförsäkringen.

Ett väl utbyggt föräldraskapsstöd ger goda förutsättningar för barn och ungas hälsa och utveckling. Satsningar på föräldraskapsstödjande insatser balanserar upp de riskfaktorer som barn och unga möter under sin uppväxt.

Ett jämställt föräldraskapsstöd är en förutsättning för ett hållbart familje- och arbetsliv. Föräldrastödjande insatser är en väl avvägd investering i barnens framtid. Kommunens prioritering av ett jämställt föräldraskapsstöd är dessutom en möjlighet att påverka beteenden i många sammanhang såsom på arbetsplatsen och på fritiden.

Föräldraskapsstödjande insatser som kommunen erbjuder ska vara jämställdhetsintegrerade och därmed fria från stereotypa föreställningar om manligt och kvinnligt.

Strategi: Jämställt föräldraskapsstöd

De föräldraskapsstödjande insatser som Kramfors kommun erbjuder ska vara jämställdhetsintegrerade och därmed fria från stereotypa föreställningar om manligt och kvinnligt som i förlängningen kan vara begränsande för barn och ungdomars utveckling och livsval.

Föräldrar har stor inverkan på barns sociala kompetens, hälsa, levnadsvanor och på hur de klarar sin skolgång. Grundsytet med att ge föräldraskapsstöd är att långsiktigt förebygga ohälsa hos barn och unga via föräldrarna.

jämställdhet

Kramfors kommun ser fördelarna med att kunna erbjuda föräldrastöd till fler människor i barns och ungdomars liv än föräldrar såsom bonusföräldrar, familjehemsföräldrar, far och morföräldrar och andra viktiga vuxna, helt enkelt alla vuxna som är delaktiga i ett barns uppväxt.

Strategi: Jämställt uttag av föräldraförsäkringen

Kramfors kommun har som arbetsgivare möjlighet att påverka hur medarbetare inom kommunen använder sina föräldradagar. Samtliga medarbetare ska känna till fördelarna med att dela på föräldraförsäkringen. Myter ska krossas av fakta och attityder ska ventileras. Särskilt fokus bör riktas mot de arbetsplatser där statistik visar att män väljer att utnyttja en begränsad del av föräldraförsäkringen.

4.5 Jämställd hälsa

4.5.1 Områdesbeskrivning

Kommunen bedriver flera verksamheter som har stora påverkansmöjligheter inom området jämställd hälsa, inte minst inom socialtjänsten, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt hälso- och sjukvård. Målet jämställd hälsa omfattar fysisk och psykisk ohälsa vilket är betydligt vanligare inom så kallade kvinnokodade arbetsplatser. Idrottande bland barn och ungdomar är ytterligare ett område som målet jämställd hälsa tar sikte på.

Jämställda förutsättningar inom barn- och ungdomsidrotten

Kommunen som organisation har ett stort ansvar att uppmuntra och tillgängliggöra motionsidrottande och spontanidrott med särskilt fokus på barn och unga. Ett effektivt påverkansarbete på hur klubbar och föreningar utformar, erbjuder och bedriver sina verksamheter ur ett genusperspektiv ska omsättas från ord till handling. Fördelning av resurser inom idrotten är ytterligare ett fokus som bör prioriteras.

Strategi: Uppmärksamma kvinnokodade arbetsplatser

Ohälsa är mest framträdande inom så kallade kvinnokodade arbetsplatser. Problemen med höga sjuktal inom typiskt kvinnokodade arbetsplatser såsom exempelvis äldreomsorgen ligger inte på individnivå. Anledningarna härrör i de allra flesta fall till vilka förutsättningar en medarbetare har för att kunna klara av sin arbetsdag. Arbetsmiljön inom kvinnodominerade arbetsplatser behöver organiseras och utformas så att ohälsa inte uppstår.

Strategi: Jämställd service och myndighetsutövning

Kramfors kommun ska erbjuda en jämställd service till kommunens invånare. Kommunen ansvarar för bärande samhällsfunktioner såsom socialtjänst, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt hälso- och sjukvård. Ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i nämnda verksamheters rutiner för att säkerställa att beslut och utredningar inte bygger på omedvetna och stereotypa föreställningar om kvinnor och män.

4.6 Mäns våld mot kvinnor ska upphöra**4.6.1 Områdesbeskrivning**

Våld och hot om våld är ett problem för tusentals kvinnor i Sverige. Våld i detta sammanhang omfattar alla former av fysiskt och psykiskt, inklusive sexuellt våld och hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor. Det omfattar även hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel med människor för sexuella ändamål. Detta program fokuserar på den andra delen av målet som handlar om kroppslig integritet och ett förebyggande arbete mot destruktiva mansnormer samt om kvinnors och flickors rätt och möjlighet att bestämma över sin egen kropp.

Övriga delar av målet hanteras i dokumentet Kommunövergripande riktlinje för arbetet mot våld i nära relation.

Strategi: Utmana rådande maskulinitetsnormer

Skadliga och begränsande normer om maskulinitet drabbar både kvinnor och män. Maskulinitetsnormer påverkar till exempel pojkars möjligheter i skolan, mäns relation till sina barn, mäns hälsa och ohälsa, social utsatthet och riskbeteenden samt mäns våldsutövande och våldsutsatthet.

Kramfors kommun ska främja ett normkritiskt arbete på bland annat förskolor, skolor, fritidsgårdar och inom studie- och yrkesvägledningen för att på så sätt skapa trygghet i såväl hemmiljö som i det offentliga rummet. Ett normkritiskt inriktat arbetssätt ökar valfriheten och möjligheten för pojkar och män att följa och förverkliga sina drömmar. Kommunen ska ta sats i etablerade våldsförebyggande metoder som på ett effektivt sätt ifrågasätter destruktiva maskulinitetsnormer.

Skadliga och begränsande normer om maskulinitet drabbar både män och kvinnor.

5 Samverkande dokument och parter

Kramfors kommun. (2016). *Program med viljeinriktning för perioden 2016-19.*

Kramfors kommun (2016). *Riktlinje för jämställdhet och mångfald 2016-2018.*

Kramfors kommun. (2016). *Vision 2031*.

Kramfors kommun. (2016). Kommunövergripande riktlinje för arbetet mot våld i nära relation.

Länsstyrelsen Västernorrland (2016). *Handlingsplan för jämställdhet och jämställdhetsintegrering 2016-2018*.

6 Uppföljning

Jämställdhetsutvecklaren ska tillsammans med förvaltningarna årligen utvärdera jämställdhetsaktiviteterna i respektive verksamhetsplan. I årsredovisningen författar jämställdhetsutvecklaren ett avsnitt som redogör för jämställdhetsinsatserna under året som gått. Utvärderingen är viktig både för att få en helhetsbild av jämställdhetsarbetet i kommunorganisationen, och för arbetet med kommande års verksamhetsplaner. Jämställdhetsutvecklaren ska årligen sammanställa en rapport som bygger på valda indikatorer som speglar kommunens jämställdhetsarbete.

Vart fjärde år görs ett bokslut inom vart av de tre prioriterade områdena som en del i arbetet med att revidera programmet inför nästkommande mandatperiod.

7 Begrepp inom jämställdhetsområdet

Kvantitativ jämställdhet

Kvantitativ jämställdhet innebär en jämn fördelning mellan kvinnor och män inom alla områden i samhället, till exempel inom olika utbildningar, yrken, fritidsaktiviteter och maktpositioner. Finns det mer än 60 procent kvinnor i en grupp är den kvinnodominerad.

Finns det mer än 60 procent män i en grupp är den mansdominerad ¹.

Kvalitativ jämställdhet

Kvalitativ jämställdhet innebär att både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar tas tillvara och får berika och påverka utvecklingen inom alla områden i samhället.

Jämlikhet

Jämlikhet är ett vidare begrepp än jämställdhet och avser rättvisa förhållanden mellan individer och grupper i samhället. Jämlikhet utgår från

¹ På tal om kvinnor och män- lathund om jämställdhet. (2016) SCB 2016:06.

att alla människor har lika värde oavsett kön, etnisk bakgrund, religion, social tillhörighet, etcetera. Jämställdhet är en viktig jämlikhetsfråga².

Kön

Kön avser det biologiska könet. Att vara kvinna eller man.

Genus

Genus handlar om hur människor blir kvinnor och män. Genus beskriver det sociala, kulturella och historiska som kan förknippas med manlighet och kvinnlighet.

Normer

Normer är idéer, föreställningar och förväntningar kring vad som anses vara "det normala" i ett visst sammanhang. Det är exempelvis i enlighet med rådande svenska normer att den som är stadsminister är en vit man, att de som tränar konståkning är flickor och att hockeyspelare är pojkar.

Intersektionalitet

Det intersektionella perspektivet synliggör behovet av att i teori och praktik ta fasta på att kvinnor och män inte är homogena grupper. Hur olika maktordningar samspelar synliggörs med hjälp av ett så kallat intersektionellt perspektiv. Tillämpningen av en intersektionell analys förutsätter inte att samtliga diskrimineringsgrunder används, man kan istället välja de kategorier som är relevanta för den aktuella analysen.

² Ibid